

Gada pārskata sagatavošana par 2017.gadu

Mg.soc. Svetlana Šemele-Baikova

LRGA izpilddirektore,
SIA "Nexia Audit Advice" asociētā partnere,
revīzijas projektu vecākā menedžere,
sertificēta nodokļu konsultante

Gada pārskata sagatavošanas un iesniegšanas normatīvā bāze līdz 2016.gadam

1. LR likums "Par grāmatvedību"
2. LR likums "Gada pārskatu likums";
3. LR likums "Konsolidēto gada pārskatu likums";
4. Ministru kabineta noteikumi:
 - MK 21.06.2011. noteikumi Nr.488 "Gada pārskatu likuma piemērošanas noteikumi",
 - MK 21.06.2011. noteikumi Nr.481 "Noteikumi par naudas plūsmas pārskata un pašu kapitāla izmaiņu pārskata saturu un sagatavošanas kārtību",
 - MK 15.06.2004. noteikumi Nr.537 "Kārtība, kādā finanšu pārskatos atspoguļojams valsts, pašvaldību, ārvalstu, Eiropas Kopienas, citu starptautisko organizāciju un institūciju finansiālais atbalsts (finanšu palīdzība), ziedojumi un dāvinājumi naudā un natūrā".
5. Latvijas grāmatvedības standarti (LGS) kā labas prakses apraksti.

Gada pārskata sagatavošanas un iesniegšanas normatīvā bāze no 2016.gada

1. LR likums "Par grāmatvedību"
2. LR likums "Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskstu likums"
3. MK 22.12.2015. noteikumi Nr.775 "Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma piemērošanas noteikumi"
4. MK 21.06.2016. noteikumi Nr.399 "Noteikumi par sabiedrību sagatavoto finanšu pārskatu vai konsolidēto finanšu pārskatu elektroniskā noraksta formu"

Kurā normatīvajā aktā meklēt atbilstošo regulējumu?

“Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likums” apvienoja sevī:

“Gada pārskatu likums”

“Konsolidēto gada pārskatu likums”

MK 21.06.2011. noteikumi Nr.481
“Noteikumi par naudas plūsmas pārskata un pašu kapitāla izmaiņu pārskata saturu un sagatavošanas kārtību”

Ministru kabineta 2015.gada 22.decembra noteikumi Nr.775 “Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma piemērošanas noteikumi” apvienoja sevī:

MK 21.06.2011. noteikumi Nr.488 “Gada pārskatu likuma piemērošanas noteikumi”

MK 15.06.2004 noteikumi Nr.537 “Kārtība, kādā finanšu pārskatos atspoguļojams valsts, pašvaldību, ārvalstu, Eiropas Kopienas, citu starptautisko organizāciju un institūciju finansiālais atbalsts (finanšu palīdzība), ziedojumi un dāvinājumi naudā un natūrā”

Latvijas grāmatvedības standarti (LGS)

Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma (turpmāk tekstā – GPKGPL) prasības:

- ❑ GPKGPL likums pamatojas uz prasībām, kuras tika formulētas Eiropas Parlamenta un Padomes 2013.gada 26.jūnija Direktīvā 2013/34/EU par noteiktu veidu uzņēmumu gada finanšu pārskatiem, konsolidētajiem finanšu pārskatiem un saistītiem ziņojumiem.
- ❑ GPKGPL likuma normas jau piemērojamas gada pārskatiem un konsolidētajiem gada pārskatiem sākot ar 2016.pārskata gadu (pārskata gadu, kas sākās 2016.gada 1.janvārī vai 2016.gada laikā).
- ❑ Atbilstoši jaunā GPKGPL prasībām tas attiecas uz:
 - Latvijā reģistrētām komercsabiedrībām, kooperatīvajām sabiedrībām, Latvijā reģistrētām Eiropas ekonomisko interešu grupām, Eiropas kooperatīvajām sabiedrībām un Eiropas komercsabiedrībām;
 - individuālajiem uzņēmumiem, zemnieku un zvejnieku saimniecībām, kuru apgrozījums (ieņēmumi) no saimnieciskajiem darījumiem iepriekšējā pārskata gadā pārsniedz 300 000 *euro*.
 - Jaunajā likumā noteiktās prasības piemēro kā iepriekš minēto personu, sabiedrību gada pārskatiem, tā arī to konsolidētajiem gada pārskatiem.
- ❑ Visbūtiskākās prasības, kas pārņemtas no ES Direktīvas un kas ievērojami ietekmēja gada pārskatu saturu un apjomu, ir **sabiedrību iedalījums kategorijās atkarībā no to neto apgrozījuma, bilances vērtības un vidējā darbinieku skaita bilances datumā**.

Grozījumi Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumā

- ❑ **1.panta «Likumā lietotie termini» pirmās daļas 10.punkts** papildināts un izteikts šādā redakcijā:

«**koncerna meitas sabiedrība** — Latvijas Republikā reģistrēta komercsabiedrība vai kooperatīvā sabiedrība, Latvijas Republikā reģistrēta Eiropas ekonomisko interešu grupa, Eiropas kooperatīvā sabiedrība vai Eiropas komercsabiedrība **vai cita ārvalstī reģistrēta komercsabiedrība**, kuru kontrolē tās mātes sabiedrība šajā likumā noteiktajā kārtībā»

- ❑ **3.panta «Likuma subjekti» septītā daļa** – atļaut **visām lielām** kapitālsabiedrībām sagatavot gada pārskatu atbilstoši starptautiskajiem grāmatvedības standartiem (piemērojams gada pārskatiem, sākot ar **2018.pārskata gadu**)

➤ Pašreizējā redakcijā atļauts tikai lielām valsts kapitālsabiedrībām.

Grozījumi Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumā (2)

□ **5.panta «Sabiedrību kategorijas» sestā daļa** papildināta un izteikta jaunā redakcijā:

«Ja sabiedrība divus pārskata gadus pēc kārtas (gan kārtējā, gan iepriekšējā pārskata gadā) bilances datumā nepārsniedz divas no šā panta otrajā, trešajā vai ceturtajā daļā minēto kritēriju robežvērtībām, tā iegūst tiesības savā gada pārskatā sniegt minimālo informācijas apjomu, kāds šajā likumā noteikts konkrētajai sabiedrību kategorijai, kuras rādītājus tā nepārsniedz, kā arī iegūst tiesības piemērot minētajai kategorijai šajā likumā paredzētos atvieglojumus vai atbrīvojumus. Sabiedrība šīs tiesības zaudē, ja turpmākajos pārskata gados tā pārsniedz minētās robežvērtības un tas atkārtojas divus pārskata gadus pēc kārtas. **Ja sabiedrības saimnieciskās darbības rādītāji pa gadiem svārstās un tā katru pārskata gadu atbilst citai sabiedrību kategorijai, attiecīgā sabiedrība gada pārskata sagatavošanā ievēro augstākai sabiedrību kategorijai (ja salīdzina kategoriju, kurai tā atbilst kārtējā pārskata gadā, ar to, kurai tā atbilda iepriekšējā pārskata gadā) paredzētos noteikumus»**

➤ **5.pants** papildināts **ar septīto daļu** šādā redakcijā:

«Jaunizveidota sabiedrība un individuālais uzņēmums, zemnieka un zvejnieka saimniecība, kas pārskata gadā kļūst par šā likuma subjektu, ja bilances datumā tā nepārsniedz divas no šā panta otrajā, trešajā vai ceturtajā daļā minēto kritēriju robežvērtībām, ir tiesīga savā pirmajā gada pārskatā sniegt minimālo informācijas apjomu, kāds šajā likumā noteikts tai sabiedrību kategorijai, kuras rādītājus tā nepārsniedz, kā arī ir tiesīga piemērot minētajai kategorijai šajā likumā paredzētos atvieglojumus vai atbrīvojumus.»

Grozījumi Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumā (3)

□ **11.pants «Finanšu pārskata sastāvdaļu posteņu norādīšanas vispārīgie nosacījumi»** papildināts **ar trešo daļu** (attiecināma uz gada pārskatiem un konsolidētajiem gada pārskatiem, sākot ar 2018.pārskata gadu):

«Sabiedrība, kura finanšu pārskatu sagatavo atbilstoši SGS, sagatavojot attiecīgo finanšu pārskata sastāvdaļu, attiecīgās shēmas ietvaros ir tiesīga ar arābu cipariem apzīmētos postenus sadalīt sīkāk vai pievienot jaunu attiecīgi ar arābu ciparu vai ar burtu apzīmētu posteni, ja šāda posteņa norādīšanu attiecīgajā finanšu pārskata sastāvdaļā paredz konkrēta starptautiskā grāmatvedības standarta prasība vai tas nepieciešams skaidra un patiesa priekšstata nodrošināšanai un ja minētā posteņa saturs jau nav ietverts kādā no attiecīgās shēmas posteņiem. Sabiedrībai, kura finanšu pārskatu sagatavo atbilstoši šā likuma noteikumiem, sagatavojot attiecīgo finanšu pārskata sastāvdaļu, attiecīgās shēmas ietvaros ir atļauts ar arābu cipariem apzīmētos postenus sadalīt sīkāk vai pievienot jaunu attiecīgi ar arābu ciparu vai ar burtu apzīmētu posteni, ja tas nepieciešams skaidra un patiesa priekšstata sniegšanai un ja minētā posteņa saturs nav ietverts kādā no attiecīgās shēmas posteņiem.»

Grozījumi Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumā (4)

- **14.panta «Finanšu pārskata sagatavošanas vispārīgie principi» trešā daļa** papildināta ar teikumu šādā redakcijā:

«Sabiedrība ir tiesīga peļņas vai zaudējumu aprēķinā norādīt neto vērtībā arī gūto peļņu vai radušos zaudējumus no ārvalstu valūtas kursu svārstībām, kurus aprēķina kā starpību starp ieņēmumiem un izdevumiem, kas radušies pārskata gadā ārvalstu valūtas kursu svārstību dēļ.»

- **34.panta «Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezerves samazināšanas nosacījumi» pirmā daļa** izteikta jaunā redakcijā:

«Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezervi samazina, ja pārvērtētais pamatlīdzekļu objekts ir atsavināts, likvidēts vai tā vērtības palielināšanai vairs nav pamata. Sabiedrība ir tiesīga samazināt pārvērtēšanas rezervi arī tad, ja tā aprēķina pārvērtētā pamatlīdzekļu objekta ikgadējo nolietojumu. Pārvērtēšanas rezerves samazinājumu ietver peļņas vai zaudējumu aprēķinā kā ieņēmumus tajā pārskata gadā, kurā šāds samazinājums veikts.»

Grozījumi Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumā (5)

- **97.panta «Gada pārskata un konsolidētā gada pārskata iesniegšana» pirmajā daļā** izslēgti vārdi "dalībnieku sapulcē" un papildināta šādā redakcijā:

«Sabiedrība ne vēlāk kā mēnesi pēc gada pārskata un konsolidētā gada pārskata (ja tāds ir) apstiprināšanas un ne vēlāk kā četrus mēnešus pēc pārskata gada beigām, bet vidēja sabiedrība, liela sabiedrība un koncertna mātes sabiedrība, kura sagatavo konsolidēto gada pārskatu, ne vēlāk kā septiņus mēnešus pēc pārskata gada beigām iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam papīra formā vai elektroniski sagatavota gada pārskata (finanšu pārskata un vadības ziņojuma) un konsolidētā gada pārskata (ja tāds ir) atvasinājumu elektroniskā formā — elektronisku norakstu vai elektronisku kopiju (ja tas noteikts normatīvajos aktos par sabiedrību sagatavoto finanšu pārskatu vai konsolidēto finanšu pārskatu elektroniskā noraksta formu iesniegšanai Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskajā deklarēšanas sistēmā) Elektroniskajā deklarēšanas sistēmā kopā ar paskaidrojumu (elektroniskā formā) par to, kad gada pārskats un konsolidētais gada pārskats (ja tāds ir) apstiprināts ~~dalībnieku sapulcē.~~»

- **97.pants** papildināts ar 3.1 daļu šādā redakcijā:

«Ja vadības ziņojums vai konsolidētais vadības ziņojums sagatavots papīra formā, to Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskajā deklarēšanas sistēmā iesniedz kā minētā ziņojuma elektronisku kopiju.»

Grozījumi MK 21.06.2016 noteikumos Nr.399 «Noteikumi par sabiedrību sagatavoto finanšu pārskatu vai konsolidēto finanšu pārskatu elektroniskā noraksta formu»

❑ **Noteikumu 9.punkts nosaka:**

- Finanšu pārskata pielikuma elektroniskā noraksta forma ir noteikta šo noteikumu pielikumā.

❑ **Grozījumi no 28.03.2017 papildināja noteikumus ar 10.¹ un 11.¹ punktu šādā redakcijā:**

- 10.¹ Likuma subjekti, kuri sagatavo gada pārskatu vai konsolidēto gada pārskatu, var atkāpties no šo noteikumu 9. punkta nosacījumiem un finanšu pārskata pielikumu Elektroniskajā deklarēšanas sistēmā (EDS) var iesniegt kā papīra veidā sagatavotā finanšu pārskata pielikuma elektronisku kopiju.
- 11.¹ Šo noteikumu 10.¹ punktu piemēro gada pārskatiem vai konsolidētajiem gada pārskatiem, kas sagatavoti par 2016.pārskata gadu.

Grozījumi MK 21.06.2016 noteikumos Nr.399 «Noteikumi par sabiedrību sagatavoto finanšu pārskatu vai konsolidēto finanšu pārskatu elektroniskā noraksta formu» (2)

□ **Papildus grozījumi no 2017.gada 30.novembra paredz:**

- Papildināt 11.¹punktu aiz skaitļa un vārdiem "2016.pārskata gadu" ar skaitli un vārdiem "un 2017.pārskata gadu"
- Izteikt noteikumu pielikumu citā redakcijā:
 - ✓ uzlabojot VID EDS strukturizētā pielikuma aizpildīšanas kārtību, nodrošināt izstrādātajā EDS strukturizētajā finanšu pārskata pielikumā uzrādāmās informācijas sasaisti ar finanšu pārskatu citās sastāvdaļās uzrādīto informāciju;
 - ✓ iekļaujamā informācija tiek papildināta ar punktiem, kas izriet no 2017.gada 24.janvārī pieņemtajiem grozījumiem MK 22.12.2015 noteikumos Nr.775 "Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma piemērošanas noteikumi" - informācijas uzrādīšanu saistībā ar posteņu pārklasifikāciju;
 - ✓ pārējā pielikumā norādāmā informācija paliek nemainīga, tiek mainīta tikai struktūra, kādā tā būs jānorāda.

Uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarācija par 2017.gadu

- UIN deklarāciju sagatavo saskaņā ar likumu "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" un uz šī likuma pamata izdotajiem MK noteikumiem, t.sk. MK 29.09.2015 noteikumi Nr.548 "Noteikumi par uzņēmumu ienākuma nodokļa taksācijas perioda deklarāciju un avansa maksājumu aprēķinu";
- Pēc stāvokļa uz 31.12.2017 UIN deklarāciju saskaņā ar spēkā esošu līdz 31.12.2017 normatīvo bāzi sagatavo **visi UIN maksātāji, arī tie, kam pārskata gads nesakrīt ar kalendāro gadu.**

UIN deklarācijā par 2017.gadu, kam pārskata gads nesakrīt ar kalendāro gadu

□ Ja nodokļa maksātāja pārskata gads nesakrīt ar kalendāra gadu, nodokļa maksātājs uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanai sagatavo **finanšu (starpperiodu) pārskatu** un **uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarāciju**:

- 1) saskaņā ar likuma "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" normām un saskaņā ar MK 29.09.2015 noteikumiem Nr.548 par periodu no pārskata gada sākuma līdz 2017.gada 31.decembrim un līdz 2018.gada 30.aprīlim iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam;
- 2) saskaņā ar jaunā likuma «Uzņēmumu ienākuma nodokļa likums» normām un saskaņā ar atbilstošajiem MK noteikumiem (vēl nav publicēti visi) par periodu no 2018.gada 1.janvāra līdz pārskata gada beigām un vienlaikus ar bilanci un peļņas vai zaudējumu aprēķinu iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam, bet ne vēlāk kā četrus mēnešus pēc pārskata gada beigām.

□ Atbilstoši VID sniegtajiem paskaidrojumiem uzņēmumu ienākuma nodokļa vajadzībām sagatavotos starpperiodu finanšu pārskatus nav jāapstiprina zvērinātam revidentam.

Paldies par uzmanību!
info@auditadvice.lv